

IRÁK. HOŘÍCÍ KOLÉBKKA LIDSTVA.

Andrej Štuk
CEVRO Institut, Bezpečnostní politika, II. Ročník
Předmět: Vybrané konfliktní regiony

IRÁCKÁ REPUBLIKA. ZÁKLADNÍ FAKTA.

Jazyk:

arabština, kurdština, asyrština,
turkmenština

Náboženství:

šíitský islám (60–65 %),
sunnitský islám (32–37 %),
křesťané a další (3 %)

MEZOPOTÁMIE. CIVILIZACE MEZI DVĚMA ŘEKAMI.

Mezopotámie byla kolébkou civilizace. První sumerské obyvatelstvo sev Mezopotámii objevilo již na přelomu 4. a 3. tisíciletí př. n. l.

Ve starověku byla rozdělena na severní Asýrii a jižní Babylonii.

OSMANSKÁ ŘÍŠE. PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA A ROZPAD IMPÉRIA.

Na počátku první světové války se Osmanská říše přidala na stranu Německa a v roce 1914 vyhlásila válku proti Dohodě.

V druhé půlce roku 1918 se fronty začaly hroutit a Osmanská říše proto 30. října 1918 urychleně uzavřela příměří.

Na území Iráku vznikla konstituční monarchie.

1916–1918 SYKESOVA–PICOTOVA DOHODA

ROZDĚLILA OSMANSKÉ ARABSKÉ
PROVINCIE NA OBLASTI BRITSKÉHO
A FRANCOUZSKÉHO Vlivu.

1921–1932 IRÁCKÉ KRÁLOVSTVÍ

FAJSAL BIN AL-HUSAJN BIN ALÍ AL-HÁŠIMÍ.
OD ROKU 1921 DO ROKU 1933 KRÁL IRÁKU.

DOPADY DOHODY

SMLOUVA BÝVÁ POVAŽOVANÁ
ZA ZLOMOVÝ BOD DOBRÝCH
VZTAHŮ MEZI ZÁPADEM
A ARABY.

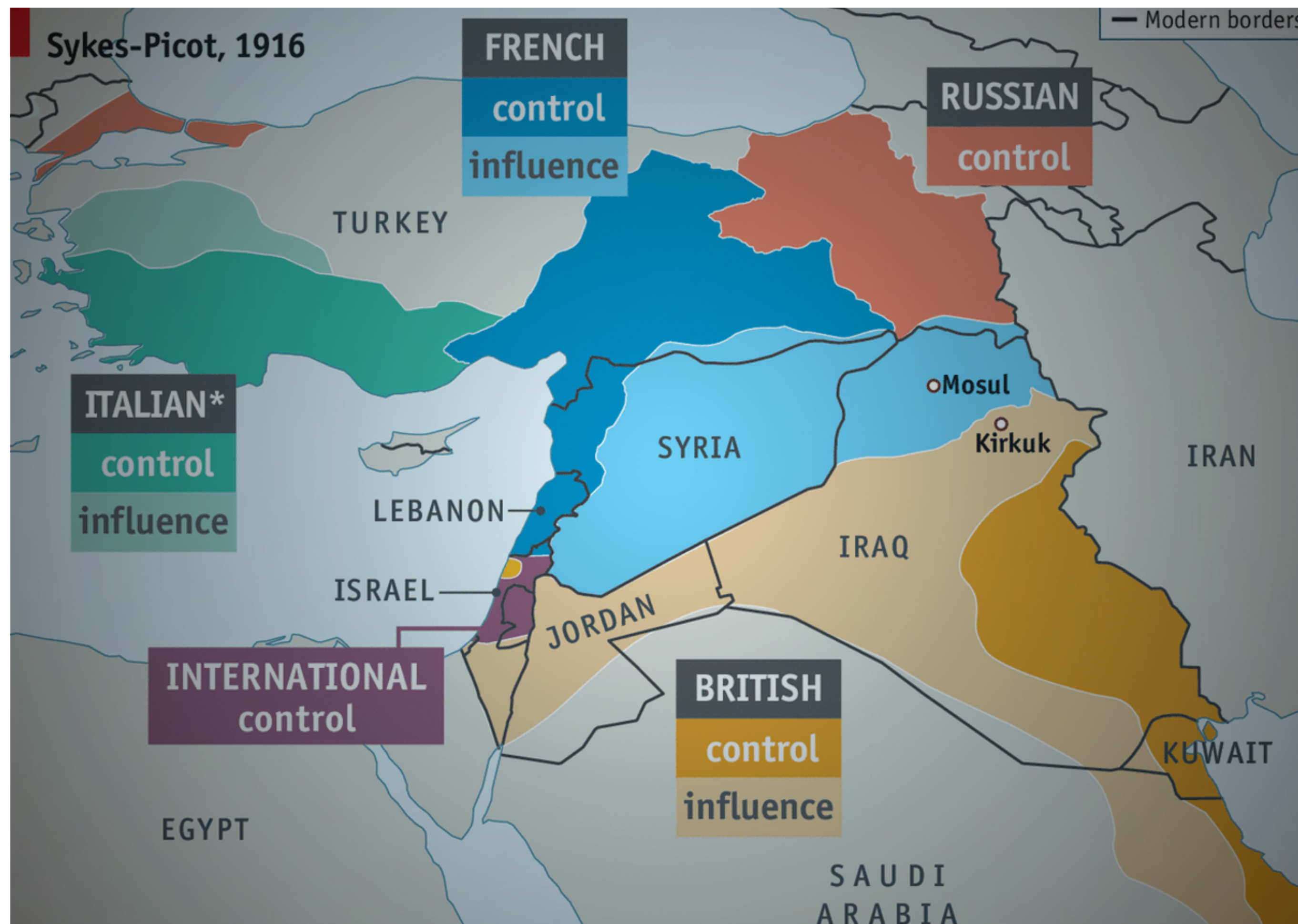

DOPADY DOHODY

ISLÁMSKÝ STÁT: „NÁŠ POSVÁTNY
POCHOD SE NEZASTAVÍ, DOKUD
NEZATLUČEME POSLEDNÍ HŘEBÍK DO
RAKVE SYKESOVY–PICOTOVY
DOHODY. KOMPLITU.“

SYKESOVA—PICOTOVA DOHODA.

**SADDÁM
HUSAJN**

BIPOLÁRNÍ SVĚT. **SOCIALISTICKÁ STRANA** **ARABSKÉ OBRODY** **(BAAS)**

Ideologicky strana Baas kombinuje arabský socialismus, nacionalismus a panarabismus. V roce 1968 se strana BAAS pokusila o puč a s pomocí armády uspěla.

V roce 1979 se stal prezidentem Saddám Husajn.

Oproti původně proklamovanému sekularismu přešli iráčtí baasisté k podpoře sunnitského islamismu.

PREZIDENT V LETECH 1979-2003

ZE ZAČÁTKU BUDOVÁNÍ MODERNÍHO
IRÁKU, OTEVŘENÝ ZÁPADNÍMU SVĚTU.

1980-1988 IRÁCKO-ÍRÁNSKÁ VÁLKA

PŘÍČINOU KONFLIKTU BYLY OBAVY
SADDÁMA HUSAJNA Z MOŽNÉ
RADIKALIZACE UTLAČOVANÉ ŠÍITSKÉ
VĚTŠINY V DŮSLEDKŮ ÍRÁNSKÉ
ISLÁMSKÉ REVOLUCE V ROCE 1979.

SILNÝ KULT OSOBNOSTI

PRO MNOHO ARABŮ
PŘEDSTAVOVAL HRDINU
BOJUJÍCÍHO PROTI ZÁPADU.

USA A SOVĚTSKÝ SVAZ JAKO SPOJENCI

USA DODÁVALY IRÁKU SOFISTIKOVANÉ
ZBRANĚ VČETNĚ VYBAVENÍ PRO VÝROBU
CHEMICKÝCH A BIOLOGICKÝCH ZBRANÍ.
SADDÁM HUSAJN JE NASAZUJE PROTI
VLASTNÍMU KURDSKÉMU OBYVATELSVU.

HALABDŽA 1988

PRVNÍ VÁLKA V ZÁLIVU 1990-1991

OZBROJENÝ KONFLIKT MEZI IRÁKEM A KOALICÍ
28 STÁTŮ V ČELE S USA, KTERÝM OSN
POSKYTLA MANDÁT K PROVEDENÍ VOJENSKÉ
OPERACE ZA ÚČELEM OSVOBOZENÍ KUVAJTU.

DŮVODY VÁLKY

PO PŘEDCHOZÍ VÁLCE POTŘEBUJE FINANČNĚ
VELICE OSLABENÝ IRÁK PRODUKOVAT ROPU
ZA VYSOKOU CENU.
TU SOUSEDNÍ KUVAJT SNIŽUJE SVOJÍ
NADPRODUKCI.

EMBEDDED JOURNALISM

JEDNÁ SE O PRVNÍ VÁLKU
V PŘÍMÉM PŘENOSU.
NOVINÁŘI JSOU PŘIDRUŽENI
K VOJENSKÝM JEDNOTKÁM.

OCELOVÝ DĚŠŤ

PÁTÝ DEN VÁLKY BYLA IRÁCKÁ
PROTILETADLOVÁ OBRANA
VYŘAZENA Z PROVOZU. CELKOVĚ
PROBĚHLO 43 DNÍ BOMBARDOVÁNÍ.

VYČERPANÝ IRÁK. SANKCE, ZDECIMOVANÁ ARMÁDA

Ke konci 90. let začal účinek embarga uvaleného OSN slábnout. V tomto období se ale životní situace v zemi horšila, mnoho lidí trpělo podvýživou a nedostatečnou zdravotní péčí. Mimo to se zhoršovala úroveň vzdělání a kvůli nepříznivým podmínkám Irák opustily tři miliony obyvatel.

**11. ZÁŘÍ
2001**

IRÁK A OSA ZLA. NÁSLEDKY 11. ZÁŘÍ.

Teroristický útok 11. září 2001 vyvolal v americké společnosti šok, jednotu a touhu po odplatě.

Americký prezident George W. Bush přichází s pojmem „Osa zla“. Do ní patří státy, které napomáhají terorismu (poskytují zázemí teroristickým organizacím) a vyrábějí zbraně hromadného ničení. Mezi ně patří společně se Severní Koreou a Iránem také Irák.

2003 – DRUHÁ VÁLKA V ZÁLIVU

V BŘEZNU 2003 SPOJENÉ STÁTY OZNÁMILY, ŽE „DIPLOMACIE SELHALA“ A USA BUDOU SPOLU S „KOALICÍ OCHOTNÝCH“ POKRAČOVAT VE SNAZE ZBAVIT IRÁK ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENÍ VOJENSKÝMI PROSTŘEDKY.

2006

NOVÁ IRÁCKÁ VLÁDA POD VEDENÍM NÚRÍ MÁLIKÍHO, PŘEDSEDY ŠÍITSKÉ ISLÁMSKÉ STRANY DAWA, VÝRAZNĚ ZVYŠUJE SEKTÁŘSKÉ NÁSILÍ MEZI SUNNITY A ŠÍITY. ROZMACH SEKTÁŘSKÝCH MILIC.

2003 AŽ 2011

„AL-KAJDA V IRÁKU DOSTALA ZÁSADNÍ ÚDER, BYLA DOSTATEČNĚ NAVÝŠENA KAPACITA IRÁCKÉ ARMÁDY A NEDÁVNÉ PROVINCIALNÍ VOLBY BYLY DOKLADEM A PŘÍSLIBEM POKRAČUJÍCÍ DEMOKRATIZACE ZEMĚ.“

BARRACK OBAMA, PREZIDENT USA, 2011

PROSINEC 2006

BYL POPRAVEN SADDÁM HUSAJN.

**2011 – MOCENSKÉ
VÁKUUM.**

**BUDEME MUSET JEŠTĚ
NĚKDY DO IRÁKU?**

CAMP BUCCA

2014 ZROD ISLÁMSKÉHO STÁTU.

Internální tábory nabízely už od roku 2004 možnost propojování se sunnitskými zadrženými (mnoho z nich bylo z bývalé strany BAAS), kteří se právě v těchto táborech zradikalizovali a později sehráli zásadní roli při zrodu a rozmachu samozvaného Islámského státu.

Tak tomu bylo u i prvního chalífy Abú Bakra al-Bagdádího.

2014

DNE 4. LEDNA 2014 ABÚ BAKR AL-BAGDADÍ VYHLÁSIL VE MĚSTĚ FALLÚDŽA TZV. ISLÁMSKÝ STÁT V IRÁKU A LEVANTĚ.

DNE 29. ČERVNA 2014 PŘEMĚNIL ISIL NA CHALÍFÁT ISLÁMSKÝ STÁT (IS) A PROHLÁSIL SE ZA CHALÍFU.

SEKTÁŘSKÉ NÁSILÍ

SITUACE V POHOŘÍ SINDŽÁR HROZILA MNOŽSTVÍM ÚMRTÍ CIVILNÍHO OBYVATELSTVA. TATO SITUACE SPOLU S OSTŘELOVÁNÍM IRBÍLU VEDLA K AMERICKÉ INTERVENCI.

ROZMACH ISLÁMSKÉHO STÁTU.

VHODNĚ ZVOLENÁ MUSLIMSKÁ MYSTIKA A POMĚRNĚ SOFISTIKOVANÁ KOMUNIKACE UMOŽNILA ORGANIZACI CELOSVĚTOVÝ ZÁSAH A TÍM REKRUTOVÁNÍ NOVÝCH ČLENŮ.

BRUTALITA V PŘÍMÉM PŘENOSU

IS PŘINESL I NOVÝ FENOMÉN. VIDEO Z BRUTÁLNÍCH POPRAV Z NICH UDĚLALA OBÁVANÉHO PROTIVNÍKA.

A CO BUDE DÁL?
PO VYTLAČENÍ IS
PŘICHÁZÍ NOVÁ SÍLA!

VOLBY 2021

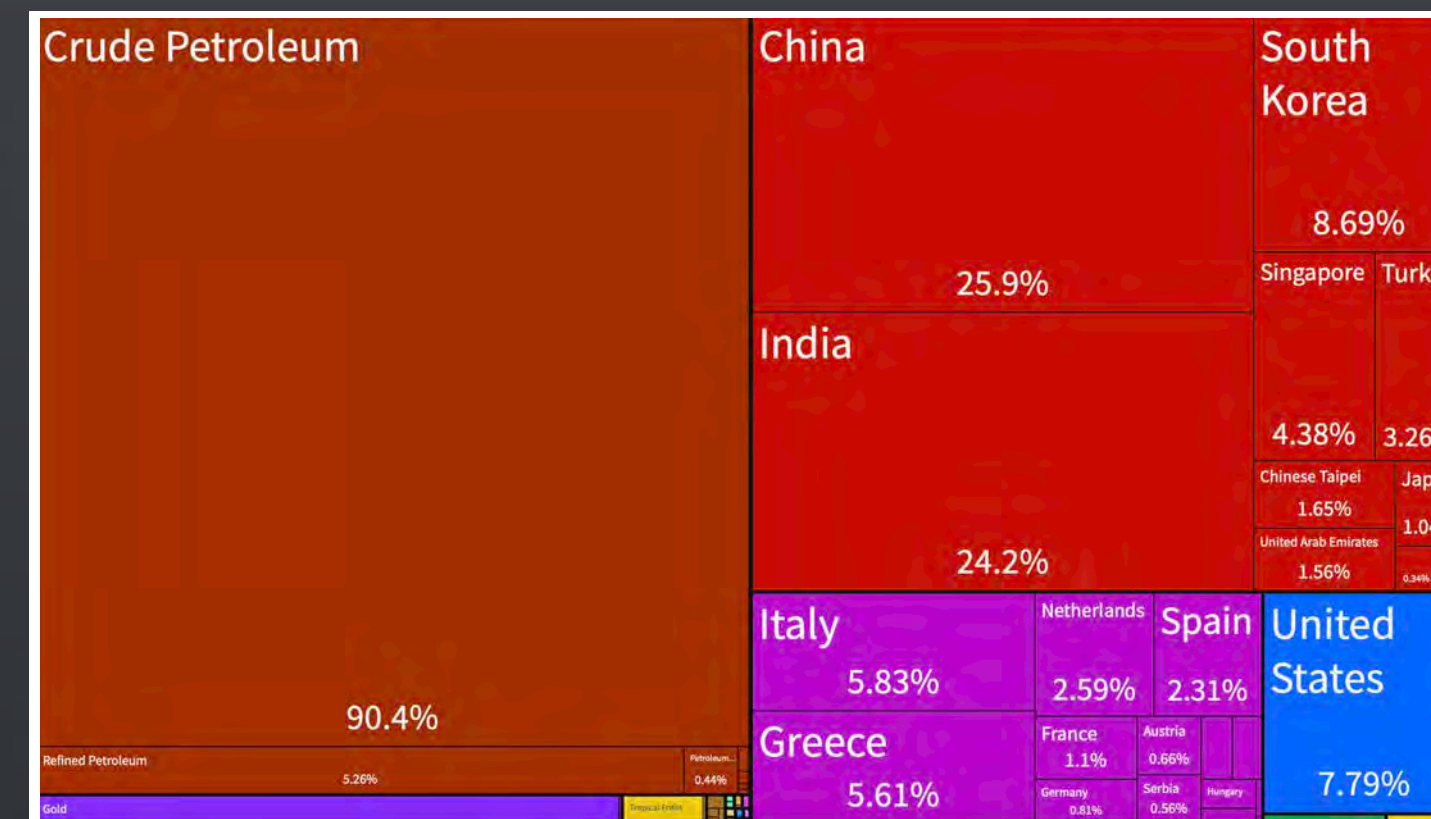
KDO TADY VLÁDNE? ÍRÁNSKÉ MILICE JAKO ZÁSADNÍ SÍLA.

Irácká vláda během boje s Islámským státem výrazně prohloubila spojení s íránskými revolučními gardami, které díky tomu získaly veliký vliv na dnešní bezpečnostní i politickou situaci. Milice Popular mobilization forces (Al-hashd ash-Sha'bī) se díky své velikosti a výbavě staly relevantní armádou.

23. 1. 2020

AMERICKÝ DRON ZABIL VELITELE ÍRÁNSKÝCH REVOLUČNÍCH GARD KÁSIMA SULEJMÁNÍHO A VELITELE IRÁCKÝCH MILICÍ AL-HASHD ASH-SHA'BI ABÚ MAHDÍ MUHANDISE.

2022

NEREFORMOVANÁ EKONOMIKA A DOPAD KLIMATICKÝCH ZMĚN.

ŘÍJEN 2021

V ZEMI SE KONAJÍ PARLAMENTNÍ VOLBY, JEDNY Z NEJVÍCE ZABEZPEČENÉ OSN. DŮLEŽITÉ TÉMA JE VLIV ÍRÁNU NA IRÁK.

MUQTADA AL-SADR

VZRŮSTAJÍCÍ VLIV KLERIKA A LÍDRA SADRISTICKÉHO Hnutí. DEKLARUJE NUTNOST ODPOUTÁNÍ SE OD VLIVU ÍRÁNU.

FRAGILE STATES INDEX

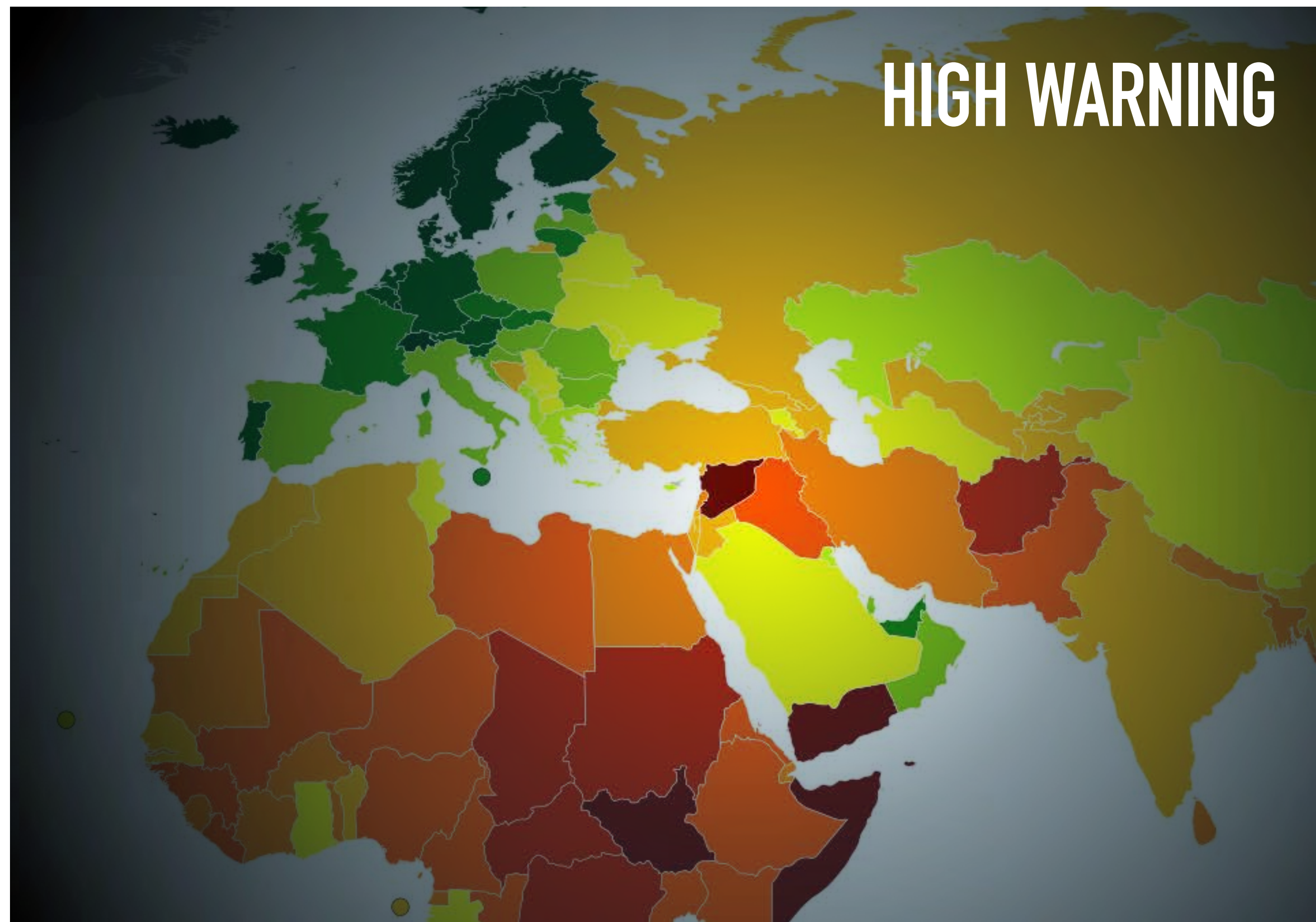
IRÁK JE ZA ROK 2021 NA 20 MÍSTĚ.

Současné výzy:

Nárůst chudoby, vylidňování venkova,
radikalizace mladé populace

Nedostatek základních zdrojů (voda),
klimatická změna, environmentální
migrace

Politická nestabilita regionu
(Irán vs. Saudská Arábie)

ZDROJE

Tripp, Charles, 2000, A history of Iraq, Cambridge University Press, ISBN 1 520 55414 7

Bojang, M. B. S. 2016. „The Hidden Agenda Behind the Invasion of Iraq: The Unjust War Over Iraq in 2003.“ Central European Journal of Politics 2 (2): 1-14.

Lawler, Dave, Britzky, Haley, Jul 9, 2017, Timeline: the rise and fall of ISIS in Iraq and Syria, [Axios](#)

Chambers, Richard L., Britannica, <https://www.britannica.com/place/Iraq>

The Observatory of Economic Complexity, (2021) <https://oec.world/en/profile/country/irq>

DĚKUJU

Andrej Štuk
CEVRO Institut, Bezpečnostní politika, II. Ročník
Předmět: Vybrané konfliktní regiony